

Bölüm 11

PEDİATRİK BRONKOPNÖMONİ OLGUSUNDA HENDERSON HEMŞİRELİK MODELİ'NE GÖRE BAKIM

Serap KAYNAK¹
Yasemin YILDIRIM²
Zehra Çiçek FADİLOĞLU³
Fisun ŞENUZUN AYKAR⁴

GİRİŞ

Hemşirelik mesleğindeki en büyük sorunlardan biri hastanın genel durumu için iyi bir klinik gözlem yapılamaması ve hemşirelikteki kavram ve kuramların klinik uygulamaya entegre edilememesidir. Bir hemşirenin, hasta bakımında düşünme ve karar verme için kurama dayalı kanıt temelli araştırmaları kullanması hasta bakım kalitesini geliştirerek profesyonel gücünün artmasını sağlar (Ahtisham and Jacoline,2015). Hemşirelerin hastalara bakım verirken kanıt temeli kuram ve modellerden yararlanmaları hasta ve ailesinin daha güvenli bakım almasını sağlar. Hemşirelik literatüründe bilinen en önemli hemşire kuram ve modellerden biri olan Henderson'ın temel insan gereksinimleri modeli ile hastalara bakım vermek, holistik bir hemşirelik yaklaşımı sunar (Yıldız ve Dedeli- Çaydam, 2019). Henderson'un hemşirelik tanımının en büyük kuramsal kaynağı, temel insan gereksinimleridir (Karadağ, 2016). Henderson'a göre tüm insanların ortak gereksinimi vardır, ancak her hasta birbirine benzemediğini için hemşirenin bireye özgü gereksinimlere müdahale etmesi gerekir. Hemşire hastanın gereksinimini tanımlamalı ve hasta ile birlikte, hastaya özel uygulanabilecek önlemleri almalıdır (Kılıç ve ark. ,2019; Gibelli et al., 2021). Henderson'ın Teorisinde dört temel

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, ORCID iD: 0000-0001-9482-5254

² Prof. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği AD
ORCID iD: 0000-0002-8970-3743

³ Prof. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği AD
ORCID iD: 0000-0002-9846-4078

⁴ Prof. Dr.Tınaztepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü İç Hastalıkları Hemşireliği AD, ORCID iD: 0000-0002-5614-6186

KAYNAKLAR

- Acun, A., Doğan Tekeli, N., & Çalışkan, N. (2022). Henderson Hemşirelik Modeli'ne Göre Palyatif Bakım Merkezi'nde Yatan Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 5(3), 413-423.
- Ahtisham, Y., & Jacoline, S. (2015). Integrating Nursing Theory and Process into Practice; Virginia's Henderson Need Theory. *International Journal of Caring Sciences*, 8(2), 443-450.
- Anol, S. & Şenol, S. (2019). Yoğun Bakım Gereksinimli Pnömonide Bakım, Olgularla Pediatrik Bakım (Ed.: Şenol, S.), Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri, 76-96.
- Başara, S. G., & Çalışır, H. (2022). Spinal Müsküler Atrofi'li Çocuk Hastanın Henderson Hemşirelik Modeline Göre Değerlendirilmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 6(2), 345-353.
- Birol, L. (2016). Hemşirelik Süreci. *Akademisyen Kitabevi*. 10. Baskı. Ankara, 279-401.
- Conk, Z., Başbakal, Z., Bal Yılmaz, H., & Bolşık, B. (2021). Pediatri Hemşireliği. *Akademisyen Tıp Kitabevi*. Ankara, 359-386.
- Erdemir, F., Altun Yılmaz, E., Geçkil, E., Yıldırım, F., Karataş, H., & Yener, M. (2016). Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Kuramsal Çerçeve ve Uygulama Rehberi. *Nobel Tıp Kitabevleri*. İstanbul, 84-115.
- Gibelli, F., Ricci, G., Sirignano, A., Turrina, S., & De Leo, D. (2021). The increasing centrality of robotic technology in the context of nursing care: bioethical implications analyzed through a scoping review approach. *Journal of Healthcare Engineering*, 1478025,1-28. <https://doi.org/10.1155/2021/1478025>.
- Henderson, V. (1978). The concept of nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 3, 113-130.
- Henry, D. (2018). Rediscovering the art of nursing to enhance nursing practice. *Nursing Science Quarterly*, 31(1), 47-54.
- Karadağ, A., Çalışkan, N., & Göçmen Baykara, Z. (2016). Hemşirelik Teorileri ve Modelleri. *Akademi Basın*. İstanbul, 146-164.
- Kılıç, G., Çıtak, E. A., & Ökdem, F. Ş. (2019). Amyotrofik lateral skleroz tanılı bir hastanın Henderson hemşirelik modeli'ne göre değerlendirilmesi: olgu sunumu. *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*, 1(3), 229-238.
- Loureiro, F. M., Antunes, A., & Charepe, Z. B. (2021). Theoretical nursing conceptions in hospitalized child care: scoping review. *Revista brasileira de enfermagem*, 74, e20200265.
- Lyman, B., Jacobs, J. D., Hammond, E. L., & Gunn, M. M. (2019). Organizational learning in hospitals: A realist review. *Journal of Advanced Nursing*, 75(11), 2352-2377.
- Masters, K. (2015). *Nursing theories: A framework for professional practice*. Jones & Bartlett Publishers, 35-47.
- Savaşer, S., & Yıldız, S. (2009). Hemşireler İçin Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim Rehberi. *İstanbul Tıp Kitabevi*. İstanbul, 22-50.
- Yıldız, E., & Dedeli-Çaydam, Ö. (2019). Hemşirelik Bakımının Yönetiminde Henderson Hemşirelik Modeli'nin Uygulanması: Pankreas Kanseri Tanılı Bir Olgu. *SBÜ Hemşirelik Dergisi*, 1(3), 239-248.